

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător: Oleg Sternioală

Judecători: Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând cererea lui Iavorschi Iurie cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” din alin. (1) art. 8 Legea insolabilității și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova,

în cauza de insolabilitate la cererea introductivă a creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Simax” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate,

c o n s t a t ă :

La 6 octombrie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Simax” a depus cerere în instanța de insolabilitate cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2013, cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Simax” a fost admisă spre examinare. În calitate de administrator provizoriu pe perioada de observație a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat” a fost numit Ambrosi Tudor.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013, a fost inițiată procedura simplificată a falimentului în privința debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat” și s-a desemnat în calitate de lichidator Întreprinderea Individuală „Petric Ruslan”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 august 2016, a fost admisă cererea lichidatorului Petric Ruslan și s-a dispus atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a Societății cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat” Iavorschi Iurie și Iavorscaia Maia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, a fost admisă cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat” Petric Ruslan cu privire la încasarea remunerației și s-a dispus încasarea în mod solidar de la Iavorschi Iurie și Iavorscaia Maia în beneficiul lichidatorului Petric Ruslan suma de 383 400 lei, cu titlu de remunerație a lichidatorului.

La 7 februarie 2018, Iavorschi Iurie a depus cerere de recurs prin care a solicitat, repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016 cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Ulterior, la 14 martie 2018, Iavorschi Iurie a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” prevăzută la alin. (1) art. 8 din Legea insolvenței și suspendarea examinării cauzei până la expunerea de către Curtea Constituțională asupra prezentei cereri.

În motivarea cererii a indicat că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, a fost admisă cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat” Petric Ruslan cu privire la încasarea remunerației.

La examinarea cauzei în instanța de insolvență nu a participat deoarece a fost încălcată procedura de citare, motiv din care nu a cunoscut despre ședințele de judecată.

Menționează că, la 26 ianuarie 2018 a făcut cunoștință cu materialele cauzei, iar la 5 februarie 2018 a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, inclusiv și despre încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016.

Termenul de declarare a recursului în cauzele de insolvență, potrivit Legii insolvenței este de 15 zile din data pronunțării. Din acest motiv a înaintat prezenta cerere cu privire la neconstituționalitatea sintagmei „din data pronunțării” prevăzută la art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței.

Studiind materialele cauzei și motivele invocate în cerere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră necesar de a respinge cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizare a Curții Constituționale a Republicii Moldova, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Colegiul atestă că la 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 ”Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate)

(sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând respectarea condițiilor prevăzute la § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, obligator-necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, ajunge la concluzia că acestea nu sunt întrunite în totalitate, în special ce se referă la „prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei”.

Curtea reiterează că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în fața oricărei instanțe.

Totuși, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că acest drept procesual trebuie exercitat cu bună-

credință, potrivit scopului în vederea căruia a fost recunoscut și fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părți. Or, în conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Prin urmare, părțile sunt obligate să invoce toate excepțiile procesuale de îndată ce le sunt cunoscute sau se prezumă că le sunt cunoscute, pentru ca altfel ar fi afectat dreptul părții adverse la un proces judecat într-un termen rezonabil.

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, relevă că, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În norma de drept citată legiuitorul a stabilit expres termenul în care participanții la proces pot contesta încheierile și hotărârile instanței de insolvență.

În speța în cauză, Iavorschi Iurie, care este asociat al Societății cu Răspundere Limitată „Vizant-Vat”, la data de 7 februarie 2018 a contestat cu recurs încheierea instanței de insolvență din 20 octombrie 2016 prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului. Ulterior, la data de 14 martie 2018 a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” prevăzută la alin. (1) art. 8 din Legea insolvenței.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în esență abordează aplicarea unei dispoziții legale la situația de fapt. Or, Curtea Constituțională nu este competentă de a analiza aplicarea unei dispoziții legale unei situații concrete.

Astfel, în situația în care unul din participanții la proces a omis termenul de atac, legiuitorul a prevăzut, la cerere, posibilitatea restabilirii în termen de către instanță cu condiția de a fi prezentate probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actelor de procedură în termenul stabilit.

La caz, instanța de recurs examinează solicitarea de repunere în termen prin verificarea temeiniciei sau netemeiniciei motivelor și probelor invocate în scopul repunerii în termen a cererii de recurs declarată de către Iavorschi Iurie, dar nu examinarea în fond a recursului.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, soluționarea litigiilor concrete este atribuția exclusivă a instanțelor judecătorești, acestea fiind și singurele în măsură să cuantifice *in concreto* efectele aplicării normei la situația de fapt dedusă instanței.

În circumstanțele sus relatate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, cererea depusă de Iavorschi Iurie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” din alin. (1) art. 8 Legea insolvenței, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269 și art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de către Iavorschi Iurie cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „din data pronunțării” din alin. (1) art. 8 Legea insolvenței și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător:

Oleg Sternioală

Judecători:

Mariana Pitic

Nicolae Craiu